

Klára Divišová

Quantity partition of noncount nouns expressed by partitive constructions

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky, bakalářská práce, červen 2017

Posudek oponenta

Bakalářská práce Kláry Divišové se zabývá lexikálními prostředky, které v angličtině umožňují přechod nepočítatelného substantiva k počítatelnosti, tedy kategorií singulativ. Hlavním cílem praktické části práce je najít konkrétní singulativa, která umožňují přechod zkoumaných nepočítatelných substantiv mezi počítatelné, a vytvořit jak kvantitativní, tak sémantickou klasifikaci těchto singulativ. Práce si navíc všímá možných přívlasků užívaných společně se singulativy případně se zkoumanými nepočítatelnými substantivy.

V teoretické části autorka nejprve definuje a popisuje počítatelná a nepočítatelná substantiva z formálního i sémantického hlediska. Dále se kapitola věnuje přechodu nepočítatelných substantiv mezi počítatelná. Zde se autorka místy nedaří sjednotit různé klasifikace převzaté ze zdrojové literatury, například v kapitole 2.2 představuje tři různé způsoby přechodu nepočítatelných substantiv mezi počítatelné. První způsob je použití neurčitého členu před substantivem, kde autorka odkazuje na předchozí text (oddíl 2.1.3.). Druhá kategorie (dual class membership) je představena jako nová a dále popsána v kapitole 2.2.1. Přitom však i o této skupině už autorka psala v oddílu 2.1.3., přestože zde nebyl zmíněn název kategorie. Tato substantiva s dvojitým užitím jsou dále rozdělena na základě sémantiky vztahu počítatelného a nepočítatelného užití do skupin. Poslední část kapitoly se věnuje samotným singulativům. Popisuje strukturu, kterou s nepočítatelnými substantivy tvoří, i jejich význam. V části, která se věnuje definici singulativní konstrukce, autorka připomíná kromě formy také funkci dle Sinclaire a přidává důležitý poznatek Duškové, že se jedná o sémanticky oslabené lexikální jednotky. Dále autorka odlišuje singulativa od kvantifikátorů typu *bags of*, *a bit of*, *a lot of*. Tyto kvantifikační výrazy jsou však mezi singulativa dále řazeny, neboť jejich funkce je blízká funkci singulativ. Co v teoretické kapitole poněkud chybí, je vymezení hranice mezi sémanticky oslabenými singulativy a sémanticky plnými lexikálními jednotkami, které se mohou vyskytnout v obdobné konstrukci. V tomto ohledu není jasné, jestli autorka při excerpci příkladů některé kombinace *počítatelné substantivum + of + nepočítatelné substantivum* vyřazovala a případně na základě jakého klíče.

V praktické části autorka nejprve prezentuje dvanáct vyhledávaných nepočítatelných substantiv, která byla podrobena analýze. V tabulce 2 je pravděpodobně chyba v levém či v pravém sloupci v řádce s údaji o substantivu *Humour*, jelikož si sloupce neodpovídají. Pro jednotlivá nepočítatelná substantiva dále autorka prezentuje výsledky výzkumu a nalezená singulativa rozřazuje do kategorií dle jejich významu. Mezi kategoriemi vytvořenými na základě významu se objevuje také kategorie formální: substantiva zakončená na *-ful(s)* nebo *-load(s)*. Jaký byl důvod zařazení jedné formální kategorie do jinak sémantické klasifikace? Z analýzy vyplývají jednak nepříliš překvapivé výsledky, že skupina konkrétních nepočítatelných substantiv se často pojí se singulativy vyjadřujícími nádobu, tvar či jeden prvek z dané hmoty, zatímco abstraktní substantiva se pojí s výrazy vyjadřujícími specifický projev daného abstrakta a s temporálními singulativy, ale autorka přichází také s dalšími poznatky, například tím, že substantivum *meat* se častěji než se singulativem *slice* udávaným běžně

v gramatikách pojí se singulativem *cut*. Dalším zajímavým poznatkem je použití substantiva *run* jako singulativa ve výrazech typu *a run of bad luck*.

Shrnutí otázek k obhajobě:

Jak autorka při excerpci příkladů nakládala s čistými kvantifikátory typu *a lot of*? Byly zařazeny mezi singulativa?

Oddělovala autorka nějak singulativa od plnovýznamových substantiv ve stejné pozici?

Z jakého důvodu byla do sémantické klasifikace zařazena formální kategorie *-ful(s)/-load(s)*?

Z hlediska formálního a jazykového je práce poměrně dobře zpracovaná, jazykových nedostatků není mnoho. Častější je pouze nesrozumitelné použití konjunktů (např. *therefore*, str. 17, řádek 6 zh.) a občas netypický slovosled anglické věty (např. *To this category may be also incorporated the names of games*). Jazykové nedostatky jsou vyznačeny přímo ve výtisku bakalářské práce.

Autorka svou bakalářskou prací prokázala dobrou orientaci v potřebných teoretických otázkách i schopnost praktické analýzy a klasifikace. Prokázala také schopnost poukázat na zajímavé dílčí výsledky analýzy.

Závěr: Jak vyplývá z výše uvedeného, předložená práce Kláry Divišové kritéria kladená na bakalářské práce splňuje. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *výborně až velmi dobře*.

V Kolíně, dne 13. 6. 2016

Mgr. Kateřina Vašků